

ชื่อเรื่อง **ปัญหาการเขียนภาษาไทยผิดในระดับคำของนักศึกษาจีน**
Title **Problems Concerning Thai-Word Writing Errors Made**
by Chinese Students

ชื่อผู้เขียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย์วรรณ เสถียรสุคนธ์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งเสนอปัญหาการเขียนภาษาไทยผิดระดับคำของนักศึกษาจีนที่เรียนวิชาพัฒนาการเขียน ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากแบบฝึกหัดการเขียนของนักศึกษาจีนที่เรียนวิชาพัฒนาการเขียน ปีการศึกษา 2551-2552 จำนวน 57 คน

ผลการศึกษาพบว่า การเขียนผิดในระดับคำของนักศึกษาจีน แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ 1. ความผิดด้านการสะกดคำ จำแนกเป็น การเขียนรูปสระผิด การเขียนพยัญชนะต้นหรือพยัญชนะตัวสะกดผิด และ การเขียนรูปวรรณยุกต์ผิดหรือวางรูปวรรณยุกต์ผิดตำแหน่ง 2. ความผิดด้านการใช้คำ จำแนกเป็น การใช้คำผิดความหมาย การใช้คำผิดระดับและผิดกาลเทศะ การใช้คำเชื่อมผิด การใช้คำกริยาช่วยผิด และการใช้คำขยายผิด

แนวทางการแก้ไขปัญหาการเขียนผิด สรุปไว้เป็น 2 ประเด็น คือ 1. ปัญหาการเขียนผิดเพราะออกเสียงผิด ควรแก้ไขด้วยวิธีการฝึกออกเสียงคำนั้นๆ ให้ชัดเจนถูกต้องร่วมกับการฝึกเขียน 2. ปัญหาการเขียนผิดเพราะนักศึกษายังไม่เข้าใจลักษณะภาษาไทย ควรแก้ไขโดยการอธิบายวิธีการเขียนคำนั้นๆ ให้ถูกต้องตามลักษณะเฉพาะของภาษาไทยแล้วให้นักศึกษาฝึกใช้คำนั้นๆ ในการเขียนด้วยบริบทอื่น

คำสำคัญ : การเขียนภาษาไทยระดับคำ นักศึกษาจีน

Abstract

This article presents the problems concerning Thai-word writing errors made by Chinese students. The data for analysis were collected from writing exercises of 57 Chinese students in academic year 2008-2009.

The result shows that there are two main types of the Thai-word writing errors; 1) Spelling errors that include first and final consonant errors, vowel-form errors, and intonation-mark misplacing, and 2) Word errors that include word-choice errors in terms of meanings, classifications, contexts, conjunctions, auxiliaries, adjectives and adverb.

The proposed problem solving is concluded in two points; 1) The Thai-word writing errors caused by mispronunciation can be solved with the accurate-pronunciation practices of those particular words along with the writing practices. 2) The Thai-word writing errors caused by lack of knowledge of Thai-word characteristics can be solved with the clearer explanation of those particular words based on the Thai norm of language use along with the writing practices in different contexts.

Keywords : Thai-Words Writing, Chinese Students

บทนำ

สภาพการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศในประเทศไทยโดยทั่วไปพบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างประเทศ ถือเป็นภาระหลักด้านหนึ่งของสถาบันศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน เพราะในยุคระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ ประชาชนในประเทศต่าง ๆ ดิ้นตัวที่จะเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมของประเทศคู่ค้ามากขึ้น การศึกษาภาษาและวัฒนธรรมของประเทศอื่นจึงมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการเรียนรู้ศาสตร์แขนงต่าง ๆ การทำความเข้าใจกับสภาพการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศ จะช่วยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศสามารถบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ปัญหาที่ผู้สอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ประสบเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในภาษาชาวต่างประเทศ ได้แก่ การประสานงานกันในเรื่องเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนระหว่างผู้สอนด้วยกันมีน้อย ผู้สอนแต่ละคนต้องรับผิดชอบในการสอนเนื้อหาแยกตามทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อความสะดวกในการจัดตารางสอนหรือกำหนดตัวผู้สอน ทำให้ขาดความต่อเนื่องของลำดับเนื้อหา และการผสมผสานทักษะทางภาษาทำได้ไม่เต็มที่ อีกทั้งเอกสารหรือหนังสือเรียนก็ยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังนั้นการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างประเทศ จึงควรมีจุดเริ่มต้นที่หลักสูตรซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญคือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล เพื่อเป็นกรอบในการจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจนตรงเป้าหมายของหลักสูตรและผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริงมากที่สุด (วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา, 2548)

นอกจากการพัฒนาหลักสูตรตามที่กล่าวมาแล้ว แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนภาษาก็นับว่าเป็นส่วนสำคัญต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้แก่นักศึกษาต่างชาติ ในบทความนี้จะนำเสนอทฤษฎีการสอนภาษาที่นิยมใช้กันในปัจจุบันดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีการสอนแบบการสื่อสาร (The Communicative Teaching Approach) แนวทฤษฎีการสอนนี้จะเน้นการใช้ภาษาของผู้เรียนเป็นหลัก โดยอาศัยหลักการของภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา (Sociolinguistics) ซึ่งว่าด้วยเนื้อหาบริบท (Context) ภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม กระบวนการสอนตามแนวทฤษฎีนี้จะเน้นปฏิสัมพันธ์ในการใช้ภาษาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนเป็นสำคัญ การกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรอยอยากแสดงออกทางภาษาหรือการทดลองใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ย่อมจะทำให้เกิดการพัฒนาภาษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปอย่างเป็นธรรมชาติได้ เนื้อหาที่จัดขึ้นเป็นบทเรียนจึงควรเน้นบริบททางภาษาที่มีความหมายแก่ผู้เรียน ตามหลักการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะมากกว่าจะจัดแบบวิเคราะห์ภาษาให้นักเรียนเรียนเพื่อเข้าใจระบบของเสียง คำ และไวยากรณ์เท่านั้น นอกจากนี้กิจกรรม การเรียนการสอน จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องจัดให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงออกทางภาษาในลักษณะปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน เพื่อการอ่านร่วมกัน การเขียนเรื่องร่วมกัน การโต้ตอบในการฟัง-พูดร่วมกัน

2. แนวทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติ (The Natural Approach) แนวทฤษฎีการสอนแบบจะเน้นการให้ปัจจัยป้อนที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจแก่ผู้เรียน (Comprehensive Input) โดยใช้กระบวนการเรียนการสอน (Process) ที่เหมาะสมกับการรับรู้ทางภาษาของผู้เรียน (Language Acceptation) เป็นหลัก ผลของการเรียนรู้ (Output) จะประสบความสำเร็จดังที่คาดหมายได้ ถ้าผู้สอนเข้าใจวิธีการให้ปัจจัยป้อนเข้าอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับผู้เรียน

3. ทฤษฎีการสอนอ่าน ซึ่งยึดหลักการทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) โดยเน้นกระบวนการสอนอ่านของมนุษย์เป็นสำคัญ วิธีการสอนและเทคนิคที่จะใช้ในการสอนอ่าน จำเป็นต้องพิจารณาถึงการเรียนรู้การอ่านที่ถูกต้อง และเป็นไปโดยธรรมชาติ มิได้มองการอ่านเพียงแค่ว่าเป็นการแสวงหาความหมายเพื่อความเข้าใจสัญลักษณ์ หรือตัวอักษรเพียงอย่างเดียว แต่คำนึงถึงหลักการทางจิตวิทยาในการรับรู้การอ่าน การถ่ายโยง ความคิดรวบยอด รวมทั้งองค์ประกอบอื่น ๆ ที่จะช่วยให้การอ่านสมบูรณ์ เช่น ความสนใจ ประสบการณ์เดิม และการระลึกสิ่งที่อ่านได้

4. ทฤษฎีและกระบวนการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (Language Experience Approach) จะเน้นการเข้าใจภาษาโดยรวม หรืออย่างเป็นธรรมชาติก่อนการวิเคราะห์องค์ประกอบย่อยของภาษา ทฤษฎีและกระบวนการเรียนการสอนดังกล่าวจะขัดแย้งกับการสอนแบบเดิมที่ใช้กันอยู่ขณะนั้นซึ่งนิยมการสอนภาษาโดยการแยกหน่วยย่อยของภาษาออกเป็น ส่วน ๆ จากหน่วยเสียง หน่วยคำ และหน่วยไวยากรณ์ การสอนที่มุ่งประสบการณ์ภาษาได้รับการพัฒนาแตกต่างไปจากแนวการสอนแบบเดิม โดยเน้นความสำคัญจากประสบการณ์ที่นักเรียนจะต้องเผชิญในชั้นเรียน ด้วยการพัฒนาความหมายจากบริบทภาษาในชั้นเรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนจะให้รูปแบบภาษาที่จำเป็น และให้นักเรียนทำกิจกรรมทางภาษาต่าง ๆ มากมาย เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกและใช้ภาษามากที่สุดเท่าที่จะทำได้ในบริบทอย่างถูกต้องตามกาลและเทศะ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียน เกิดความมั่นใจในตนเองที่จะใช้ภาษาในบริบทต่าง ๆ ด้วยผลอันเกิดจากการเรียนการสอนคือ เรื่องราวหรือเนื้อความอันเกิดขึ้นจากการตกลงการเขียนเรื่องร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งจะก่อให้เกิดรูปแบบการทำงานทางภาษาในชั้นเรียนต่อไปจากนั้นได้ (เสาวลักษณ์ รัตนิวิษฐ์, 2540)

แนวคิดทฤษฎีการสอนภาษาหลายหลายรูปแบบที่ผู้สอนเลือกใช้อย่างเหมาะสมตามสภาพของผู้เรียนย่อมสามารถช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ แต่ส่วนที่สำคัญที่สุดคือตัวผู้เรียนต้องเห็นความสำคัญของภาษาใหม่และมีความมุ่งมั่น การเรียนภาษาต่างประเทศให้ได้ผลนั้นต้องหมั่นฝึกฝนภาคปฏิบัติจึงจะเรียนรู้ภาษาได้อย่างเห็นผลจริงจังและยกระดับภาษาให้สูงขึ้นได้ ควรส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกภาษาในสถานการณ์จริง ส่วนการจำเนื้อหาที่ไร้สาระหรือการท่องโดยไม่เข้าใจความหมายนั้นล้วนไม่มีประโยชน์ต่อการศึกษาระดับสูง การสอนภาษาต่างประเทศควรฝึกทักษะทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนพร้อมกันตั้งแต่เริ่มแรก ดังนั้นในระหว่างการสอนภาษาไทยชั้นพื้นฐาน จึงเน้นการบรรยายความสำคัญในบทเรียนต่าง ๆ ให้กับนักศึกษา และที่สำคัญคือให้นักศึกษาฝึกใช้ภาษาให้มาก ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ (หลิว ยี่หยวน, 2547)

สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เป็นหนึ่งในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาหลายแห่งทั่วประเทศที่รับนักศึกษาจีนจากมหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี เข้ามาเรียนในหลักสูตรการสอนเป็นภาษาไทยหลากหลายสาขาวิชา ทั้งสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ ระบบการขนส่ง (Logistics) และสาขาวิชาภาษาไทย การจัดการเรียนการสอนให้แก่ นักศึกษาจีนได้ดำเนินมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีการศึกษา 2549 จนถึงปัจจุบัน โดยมีรายวิชาที่เปิดสอนครบทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน

ผู้เขียนมีโอกาสรับผิดชอบสอนวิชาพัฒนาการเขียนให้แก่ นักศึกษาจีนมาแล้ว 2 รุ่นในปีการศึกษา 2551-2552 โดยผู้เรียนเป็นนักศึกษาต่างสาขาวิชา กล่าวคือ รุ่นแรกเป็นนักศึกษาจีนสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ จำนวน 23 คน รุ่นที่สองเป็นนักศึกษาจีนสาขาวิชาบริหารธุรกิจ (วิทยาเขตเชียงใหม่ ชื่อ หู) จำนวน 34 คน นักศึกษาจีนทั้งสองกลุ่มเรียนภาษาไทยมาแล้วจากประเทศจีนเป็นเวลา 1 ปี โดยภาพรวมแล้ว นักศึกษาทั้งหมดมีความสามารถในการเขียนภาษาไทยในระดับการสื่อสารเบื้องต้น ซึ่งผลการทดสอบก่อนเรียนพบว่า

1. นักศึกษาสามารถเขียนแนะนำตนเองและครอบครัวได้อย่างสั้น ๆ 4-6 บรรทัด
2. การใช้คำศัพท์ส่วนใหญ่เป็นคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นคำ 1-2 พยางค์
3. การใช้คำที่เป็นทางการและมีหลายพยางค์ส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์ที่ได้มาจากการเปิดพจนานุกรม
4. การใช้คำบางคำผิดความหมายหรือผิดระดับ
5. การใช้คำบางคำไม่เหมาะสมกับสถานะของบุคคล
6. การเรียงคำในประโยคไม่ถูกต้อง แต่บางครั้งสามารถเข้าใจความหมายจากบริบท

เมื่อเริ่มกระบวนการเรียนการสอนแล้ว ผู้เขียนได้รวบรวมข้อมูลโดยทำสำเนางานเขียนของนักศึกษาจีน ตั้งแต่เริ่มบทเรียนตามที่กำหนดไว้ จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์พบว่า ปัญหาการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาจีนที่พบอยู่เสมอเมื่อสอนการเขียนแบบต่าง ๆ คือ ปัญหาการเขียนผิดทั้งในระดับคำและการใช้คำในประโยค ดังนั้น ผู้เขียนจึงนำเสนอปัญหาและตัวอย่างของการเขียนภาษาไทยผิดในระดับคำของนักศึกษาจีน ซึ่งข้อมูลที่น่าสนใจเป็นข้อมูลจากการรวบรวมตัวอย่างแบบฝึกหัดการเขียนในห้องเรียน

ปัญหาการเขียนผิด

เนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาคำโดด ดังนั้นลักษณะของคำภาษาไทยจึงเป็นลักษณะของคำที่มีพยางค์เดียวและไม่มีเสียงควบกล้ำ แม้ว่าคำในภาษาไทยปัจจุบันจะมีทั้งคำพยางค์เดียวและคำมากพยางค์ แต่คำพื้นฐานหรือคำดั้งเดิมในภาษาไทยนั้นเป็นคำพยางค์เดียว และไม่มีเสียงควบกล้ำ ส่วนใหญ่เป็นคำที่ใช้เรียกเครือญาติ ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ชื่อทางภูมิศาสตร์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำมาหากินและคำกริยาสำคัญ การเขียนคำในภาษาไทยคงรูปเดิมเสมอ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการเขียนใดๆ เพราะภาษาไทยไม่ต้องเปลี่ยนรูปตามเพศ พจน์และกาล คำแต่ละคำถือเป็นคำสำเร็จรูปคือ มีความหมายสมบูรณ์ สามารถเรียงคำในประโยคได้ทันที โดยไม่ต้องตกแต่งหรือเปลี่ยนแปลงส่วนของคำเพื่อแสดงความสัมพันธ์ของคำในประโยค ด้วยเหตุนี้ นักศึกษาจีนจึงมีความคิดเห็นว่า ระบบคำในภาษาไทยเป็นเรื่องที่ไม่ซับซ้อน ไม่ยุ่งยากในการพูด แต่กลับมีความยุ่งยากในการเขียนคำ สะกดคำ ตลอดจนการเลือกนำคำมาใช้ในประโยคให้สื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ดังนั้นการเขียนผิดในระดับคำจึงเป็นปัญหาสำคัญที่พบอยู่เสมอในการเรียนการสอนวิชาการเขียนสำหรับนักศึกษาจีน

ลักษณะของการเขียนผิดในระดับคำ

ผลการศึกษาข้อมูลงานเขียนของนักศึกษาจีนจำนวน 57 คน ที่เรียนวิชาพัฒนาการเขียน ปีการศึกษา 2551-2552 พบว่า การเขียนผิดในระดับคำเกิดขึ้นในคำทุกชนิดที่นำมาเขียน ทั้งคำนาม คำกริยา คำสรรพนาม คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน และคำอุทาน

การเขียนผิดในระดับคำสามารถวิเคราะห์ความผิดได้ในประเด็นต่อไปนี้

1. ความผิดด้านการสะกดคำ แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1.1 การเขียนสระผิดเพราะออกเสียงผิด

การเขียนสระผิด ส่วนใหญ่มีสาเหตุจากการที่นักศึกษาจีนบางคนไม่สามารถออกเสียงสระบางเสียง ที่เป็นสระเสียงสั้น ดังนั้นเมื่อต้องการเขียนคำที่ผสมสระเสียงสั้นก็จะเขียนตามเสียงที่เปล่งออกมา เช่น /เ_/ เป็น /แ_/ , /ะ/ เป็น /า/ ฯลฯ

- พ่อของฉันเป็นชานา เราเลี้ยงหมู ไก่ และเป็ด
- พ่อของฉันเป็นชานา เราเลี้ยงหมู ไก่ และเป็ด (คำนาม)

- ฉันมาจากประเทศจีนหนึ่งเดือนแล้ว
ฉันมาจากประเทศจีนหนึ่งเดือนแล้ว (คำบุพบทบอกสถานที่)

1.2 การเขียนพยัญชนะผิดเพราะออกเสียงผิด

การเขียนคำผิดที่เกิดจากการออกเสียงพยัญชนะต้นผิดที่พบส่วนใหญ่มีสาเหตุจากการที่นักศึกษาจีนบางคนไม่สามารถออกเสียงพยัญชนะต้นบางเสียงได้ เช่น ออกเสียง /ป/ เป็น /บ/ , /ช/ เป็น /ซ/ , /ด/ เป็น /ต/ ฯลฯ และการเขียนพยัญชนะต้นควบกล้ำผิด เช่น /คร/ เป็น /ค/ แต่พบน้อยมาก เพราะนักศึกษาจีนส่วนใหญ่ออกเสียงควบกล้ำได้ชัดเจน

- ผมชอบกินปะหมี่มาก
ผมชอบกินบะหมี่มาก (คำนาม)
- คุณให้ผมช่วยยกไหม
คุณให้ผมช่วยยกไหม (คำกริยาช่วย)
- ดวงอาทิตย์ที่ประเทศไทยใหญ่มาก
ดวงอาทิตย์ที่ประเทศไทยใหญ่มาก (คำนาม)
- ถ้าไปเที่ยวทางเครื่องบินจะแพงมาก
ถ้าไปเที่ยวทางเครื่องบินจะแพงมาก (คำนาม)

1.3 การเขียนวรรณยุกต์ผิดเพราะออกเสียงผิดและวางไว้ผิดตำแหน่ง

การเขียนคำผิดที่เกิดจากการออกเสียงวรรณยุกต์ผิดที่พบส่วนใหญ่มีสาเหตุจากการที่นักศึกษาจีนบางคนไม่สามารถผันเสียงวรรณยุกต์ได้ครบทั้ง 5 เสียง เช่น เขียนรูปวรรณยุกต์เอก เป็น รูปวรรณยุกต์โท, รูปวรรณยุกต์โท เป็น รูปวรรณยุกต์เอก , ใช้รูปวรรณยุกต์เอกในคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์

- หนูซื้อไทยว่าเหมียว
หนูซื้อไทยว่าเหมียว (คำกริยา)
- เวลาไปเที่ยวเราต้องพกแผนที่ไปด้วย
เวลาไปเที่ยวเราต้องพกแผนที่ไปด้วย (คำกริยาช่วย)
- เราไปตลาดห้วยขวางตอนเย็น
เราไปตลาดห้วยขวางตอนเย็น (คำวิเศษณ์บอกเวลา)

ในกรณีที่เขียนผิดเพราะเขียนวรรณยุกต์ผิดตำแหน่งนั้น ผู้เขียนพบความผิดแบบนี้บ่อยมาก เมื่ออธิบายให้นักศึกษาเข้าใจวิธีเขียนแล้ว นักศึกษาก็สามารถแก้ไขได้โดยง่าย เช่น

- อาหารไทยหวานกว่าอาหารจีน
อาหารไทยหวานกว่าอาหารจีน (คำบุพบท)
- ผมไปตลาดซื้อของหลายอย่าง
ผมไปตลาดซื้อของหลายอย่าง (คำวิเศษณ์บอกปริมาณ)

2. ความผิดพลาดในการใช้คำ แบ่งออกเป็น 5 ลักษณะ ดังนี้

2.1 การใช้คำผิดความหมาย

การเลือกใช้คำสำคัญในประโยคผิดความหมายทำให้ประโยคนั้น ๆ มีความหมายไม่ถูกต้อง ความผิดที่ปรากฏอาจเล็กน้อยเพียงทำให้ประโยคไม่สละสลวย แต่บางครั้งอาจทำให้ไม่สามารถสื่อความหมายให้เข้าใจได้ ภาษาไทยมีคำหลายคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน ดังนั้นจึงต้องเลือกใช้ให้ถูกต้อง สอดคล้องกับบริบท จึงจะเป็นประโยคที่ถูกต้อง เหมาะสม เช่น คำว่า /ดี/ /เก่ง/ , /เจียบ/

/สงบ/ , /เป็น/ /คือ/ /ค่อย/ /เคย/ , /เสียงดัง/ /มีชื่อเสียง/

- โรงแรมที่เราพักเก่งมาก
โรงแรมที่เราพักดีมาก (คำวิเศษณ์)
- วัดในเชียงใหม่มีบรรยากาศเจียบ
วัดในเชียงใหม่มีบรรยากาศสงบ(คำวิเศษณ์)
- จังหวัดที่อยากไปเที่ยวมากที่สุดเป็นเชียงใหม่
จังหวัดที่อยากไปเที่ยวมากที่สุดคือเชียงใหม่ (คำกริยา)
- จังหวัดพังงาเสียงดังน้อยกว่าจังหวัดภูเก็ต
จังหวัดพังงามีชื่อเสียงน้อยกว่าจังหวัดภูเก็ต (คำกริยา)

2.2 การใช้คำผิดระดับและผิดกาลเทศะ

การเลือกใช้คำในประโยคผิดระดับทำให้ประโยคนั้น ๆ บกพร่อง ความผิดที่ปรากฏอาจเล็กน้อยเพียงทำให้ประโยคไม่สละสลวย หรืออ่านแล้วตลกขบขัน ส่วนเรื่องของกาลเทศะนั้นถือเป็นมารยาทที่สำคัญสำหรับคนไทย แต่เนื่องจากความแตกต่างทางด้านสังคมและวัฒนธรรมทำให้บางครั้งนักศึกษาจีนเลือกใช้คำในการเขียนผิดกาลเทศะ แม้ว่าไม่ใช่ปัญหาใหญ่แต่การอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจแล้วแก้ไขให้ถูกต้องก็จะช่วยให้นักศึกษาสามารถพัฒนาการเขียนภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น

/สาว/ /ผู้หญิง/ /สมดุล/ /เท่ากัน/ /กิน/ /รับประทาน/

- ผมชอบนักศึกษาสาวสวย
ผมชอบนักศึกษาผู้หญิง(ที่เป็นคน)สวย (คำนาม)
- ใส่เกลือและน้ำตาลปริมาณสมดุลงันลงในแป้ง
ใส่เกลือและน้ำตาลปริมาณเท่ากันลงในแป้ง (คำวิเศษณ์)
- ผมเชิญอาจารย์กินอาหารได้
ผมเชิญอาจารย์รับประทานอาหารได้ (คำกริยา)

2.3 การใช้คำเชื่อมผิด

การใช้คำในประโยคเป็นเรื่องของความรู้ทางไวยากรณ์ ซึ่งนักศึกษาต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับ โครงสร้างของประโยคภาษาไทยและเรื่องชนิดของคำทั้ง 7 ชนิดเพื่อให้สามารถเลือกใช้คำได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามความต้องการในการเขียนของตน ปัญหาการใช้คำเชื่อมผิดที่พบมากมีทั้งการใช้คำสันธาน/คำบุพบทผิดความหมายหรือผิดตำแหน่ง หรือไม่มีคำเชื่อมในประโยค เช่น

- ฉันมาประเทศไทยศึกษาภาษาไทย
ฉันมาประเทศไทยเพื่อศึกษาภาษาไทย (ไม่มีคำบุพบทบอกเจตนา)
- แหวนไม่ชอบขนมไทยและชอบผลไม้
แหวนไม่ชอบขนมไทยแต่ชอบผลไม้ (คำสันธานผิด)

- พ่อให้รางวัลจักรยานกับผม
- พ่อให้รางวัลจักรยานแก่ผม (คำบุพบทผิด)

2.4 การใช้คำกริยาช่วยผิด

คำกริยาบางคำมีความหมายสมบูรณ์ในตัวเอง แต่คำกริยาบางคำต้องมีคำอื่นมาประกอบและบางคำต้องไปประกอบคำอื่นเพื่อขยายความให้สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน กว้างขวางหรือลึกซึ้งตามที่ผู้เขียนต้องการ ปัญหาการใช้คำกริยาช่วยผิดเป็นปัญหาใหญ่สำหรับนักศึกษาจีนเพราะคำในภาษาไทยมีลักษณะเฉพาะหลายประการ แต่ที่ก่อให้เกิดปัญหากับนักศึกษาจีนอย่างมากคือเรื่องคำคำเดียวมีหลายความหมายหลายหน้าที่ และคำที่มีความหมายคล้ายกันหรือใกล้เคียงกันแต่ใช้แทนกันไม่ได้เพราะจะเกิดการเปลี่ยนแปลงความหมายของข้อความ เช่น

- ฉันต้องพยายามเรียนภาษาไทยอย่างเก่ง
- ฉันต้องพยายามเรียนภาษาไทยให้เก่ง
- ผมกินอาหารเข้าจบแล้ว
- ผมกินอาหารเข้าเสร็จแล้ว
- ฉันยังไม่ค่อยไปเที่ยวทะเล
- ฉันยังไม่เคยไปเที่ยวทะเล

2.5 การใช้คำขยายผิด

การเลือกใช้คำขยายมีจุดมุ่งหมายเพื่อขยายความคำอื่นให้มีความหมายชัดเจนขึ้น คำที่นำมาใช้ขยาย มีทั้งคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์ ปัญหาการใช้คำขยายผิดของนักศึกษาจีนจะเกิดขึ้นเสมอเมื่อนักศึกษาทำแบบฝึกหัดการเขียนที่ต้องเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสั้นหรือเป็นย่อหน้า เช่น

- หัวหินมีธรรมชาติสนุกมาก
- หัวหินมีธรรมชาติสวยงามมาก
- นักศึกษาทั้งหลายมาจากกวางสีครับ
- นักศึกษาทั้งหมดมาจากกวางสีครับ
- ที่เมืองจินหนมอันไหนก็อร่อย
- ที่เมืองจินหนมอะไรก็อร่อย

แนวทางการแก้ไขปัญหาการเขียนผิดในระดับคำ

ปัญหาด้านต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น นักศึกษาจีนที่เรียนวิชาการเขียนภาษาไทยจะต้องมีการฝึกฝนเรื่องของการใช้คำพื้นฐานอย่างถูกต้องทั้งการพูดและการเขียน นักศึกษาอาจไม่จำเป็นต้องรู้คำศัพท์มากแต่ควรรู้คำศัพท์ที่สามารถนำมาใช้ในการสื่อสารเบื้องต้นในชีวิตประจำวัน นักศึกษาพึงตระหนักว่าการรู้คำศัพท์มากไม่ได้หมายความว่าตนเองจะมีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศได้ ดังนั้นแนวทางการเรียนการสอนวิชาการเขียนสำหรับนักศึกษาจีน ควรมุ่งเน้นการฝึกเขียนคำให้ถูกต้อง แม่นยำ และที่สำคัญยิ่งคือ นักศึกษาจะต้องรู้ความหมายของคำนั้น ๆ ด้วยเช่นเดียวกัน

แนวคิดเกี่ยวกับการแก้ไขความผิดพลาดของการเขียนนั้น เอมอร์ ชิตตะโสภณ(2529) ได้กล่าวถึงแนวทางแก้ไขความผิดพลาดของการเขียนไว้ 2 แนวทาง คือ วิธีการแก้ไขที่ใช้เดิม และแนวทางการแก้ไขด้วยวิธีใหม่ ทั้ง 2 แนวทางสรุปได้ดังนี้

1. วิธีแก้ไขที่ใช้เดิม ครูผู้สอนจะเป็นผู้แก้ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ ผลการตรวจแก้ไขที่พบความผิดพลาดมากอาจทำให้นักศึกษาเกิดความท้อแท้และขยาดที่จะเขียน

2. แนวทางการแก้ไขด้วยวิธีใหม่ สามารถเลือกใช้ได้ 3 วิธีคือ

2.1 ผู้สอนเป็นผู้แก้ไข (Correcting by teacher) โดยที่ผู้สอนจะใช้ปฏิบัติการสะท้อนกลับ (Corrective feedback from the teacher) นั่นคือ จะละเลยความผิดอื่น ๆ ไว้ก่อนโดยเลือกหยิบเฉพาะความผิดที่ฉกาจจริงจังขึ้นมาแก้เป็นอันดับแรก

2.2 เพื่อน ๆ ช่วยแก้ไข (Peer correction) โดยที่ผู้สอนจะอาศัยปฏิบัติการสะท้อนกลับจากเพื่อน (Corrective feedback peers) วิธีนี้ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้สมาชิกในชั้นเดียวกันเป็นผู้ชี้ที่ผิด แล้วถามถึงวิธีแก้ไขความผิดนั้น ๆ จากนักศึกษาที่มีได้ทำผิดเพื่อให้นักศึกษาที่ทำผิดเรียนรู้คำตอบที่ถูกต้องจากเพื่อนร่วมชั้น

2.3 นักศึกษาแก้ไขเอง (Self correction) นักศึกษาแต่ละคนจะต้องพยายามแก้ข้อผิดพลาดที่ผู้สอนชี้ให้เห็นด้วยตนเอง หรือมีฉะนั้นผู้สอนอาจจะต้องบอกใบ้ให้บ้าง

การแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาจีนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้เขียนใช้วิธีการแก้ไขความผิดพลาดด้วยวิธีเก่าและวิธีใหม่ผสมผสานกันตามสถานการณ์และความเหมาะสม รวมทั้งใช้วิธีการชี้แนะให้เห็นข้อบกพร่อง และแนะนำวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียนในฐานะผู้สอน และผู้เป็นเจ้าของภาษา

จากประสบการณ์การสอนวิชาพัฒนาการเขียนให้แก่นักศึกษาจีน ผู้เขียนขอเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาการเขียนผิดในระดับคำของนักศึกษาจีนโดยภาพรวมใน 2 ประเด็นดังนี้

1. แนวทางการแก้ไขปัญหาการเขียนผิดเรื่องการสะกดคำ

ผู้สอนให้นักศึกษาอ่านออกเสียงคำที่เขียนผิดเพื่อฟังการออกเสียง หากเขียนผิดแต่ออกเสียงถูกหมายความว่านักศึกษาเขียนผิด เพราะจำวิธีการสะกดไม่ได้ ถ้านักศึกษาเขียนผิดและออกเสียงผิดผู้สอนต้องแก้ไขทันทีทั้งการออกเสียงและวิธีการสะกดคำ โดยให้เขียนคำนั้น ๆ ใหม่ให้ถูกต้อง เมื่อนักศึกษาแก้ไขได้ถูกต้องแล้ว ให้นักศึกษาอ่านออกเสียงอีกครั้งหนึ่งพร้อมทั้งฝึกเขียนคำนั้น ๆ ในบริบทใหม่เพื่อให้นักศึกษาเกิดความชำนาญมากขึ้น

2. แนวทางการแก้ไขปัญหาการเขียนผิดเรื่องการใช้คำ

ผู้สอนอธิบายเรื่องชนิดของคำในภาษาไทยและลักษณะเฉพาะของภาษาไทยเพื่อให้นักศึกษาได้ทบทวน ความรู้ทางไวยากรณ์ ให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกใช้คำให้เหมาะสมกับหน้าที่ของคำในประโยค โดยเฉพาะเรื่องคำที่มีความหมายคล้ายกันหรือใกล้เคียงกันแต่ใช้แทนกันไม่ได้ หากนักศึกษาฝึกฝนการเลือกใช้คำอยู่เป็นประจำก็เชื่อว่าจะสามารถพัฒนาการเขียนภาษาไทยได้ดีขึ้นและ มีการเขียนผิดในระดับคำน้อยลง

บทสรุป

บทความนี้เป็นการนำเสนอผลการศึกษาวเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเขียนภาษาไทยผิดของนักศึกษาจีน ซึ่งข้อมูลในระดับคำเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการศึกษาเกี่ยวกับระบบการเขียนของนักศึกษาจีน ทั้งในระดับคำ ประโยค และย่อหน้า เฉพาะในบทความนี้เป็นการเสนอผลการศึกษาค้นคว้าการเขียนผิดในระดับคำซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่า โดยภาพรวมแล้วนักศึกษาจีนมีความบกพร่องในการเขียนคำภาษาไทยในหลายประเด็นกล่าวคือ

1. ความผิดด้านการสะกดคำ มีสาเหตุจากการเขียนสระผิดเพราะออกเสียงผิด การเขียนพยัญชนะผิดเพราะการเขียนรูปพยัญชนะผิดหรือการออกเสียงผิด การเขียนวรรณยุกต์ผิดเพราะออกเสียงผิดและวางไว้ผิดตำแหน่ง

2. ความผิดด้านการเลือกใช้คำ มีสาเหตุจากการเลือกใช้คำผิดความหมาย การเลือกใช้คำผิดระดับ การเลือกใช้คำผิดกาลเทศะ การใช้คำเชื่อมผิดหรือไม่ใช้คำเชื่อม การใช้คำกริยาเสริมผิดความหมาย การใช้คำช่วยกริยาไม่ถูกต้อง และการใช้คำขยายผิดที่ผิดความหมาย

แนวทางการแก้ไขปัญหาคำผิดในระดับคำของนักศึกษาจีน ผู้เขียนมีความเห็นว่าวิธีการเรียนการสอนที่สามารถช่วยให้การเขียนผิดลดน้อยลงคือ วิธีการที่ผู้สอนเป็นผู้แก้ไขโดยใช้กระบวนการชี้แนะ (Coaching Method) ทั้งนี้เพราะการชี้แนะเป็นกระบวนการแก้ไขปัญหาคำที่ช่วยให้บุคคลได้รู้จักช่วยเหลือตนเอง การชี้ให้เห็นความผิดพลาดและแก้ไขการเขียนให้ถูกต้อง จากนั้นให้นักศึกษาฝึกออกเสียงและเขียนคำที่เขียนผิดซ้ำอีกครั้งหรือหลายครั้ง พร้อมทั้งจดจำความหมายของคำให้ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ เพื่อว่าในคราวต่อไป เมื่อเลือกใช้คำนั้นอีก นักศึกษาก็จะสามารถสะกดคำ และเขียนคำได้โดยไม่ผิดอีกต่อไป

บรรณานุกรม

- ปรียา หิรัญประดิษฐ์. 2545. รายงานผลการวิจัยเรื่องสถานภาพการเรียนและการสอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างประเทศในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พัทธยา จิตต์เมตตดา. 2550. การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ แนวคิด : เทคนิควิธีการสอนโดยใช้ภาษาไทย. เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การสอนภาษาไทยในฐานะ ภาษาต่างประเทศ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 26-28 มกราคม 2550.
- วิรัช วงศ์กัณท์วัฒนา. 2548. ภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศ : การเรียนรู้ตามสภาพจริง. วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ 23(1) ต.ค.- ธ.ค. 48 มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมพงษ์ วิทยศักดิ์พันธ์. 2544. "การสอนภาษาไทยเบื้องต้นให้แก่ชาวต่างชาติ" การสัมมนาในระดับภูมิภาคว่าด้วยการเรียนภาษาไทยในบริบทไทยศึกษา, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2533. การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. กรุงเทพมหานคร: บริษัทประยูรวงศ์.
- หลิน ชิวเหมย. 2549. " การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย "วารสารสวนดุสิต 8(3) ม.ค.- มี.ค./2549. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- หลิว ยี่หยวน. 2547. "เทคนิคการสอนภาษาไทยขั้นพื้นฐานให้กับนักศึกษาจีน". มนุษยศาสตร์ปริทัศน์. ปีที่ 26 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547. หน้า 69-74.
- เอมอร ชิตตะโสภณ. 2529. การแก้ไขข้อบกพร่องของการเขียน. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา.